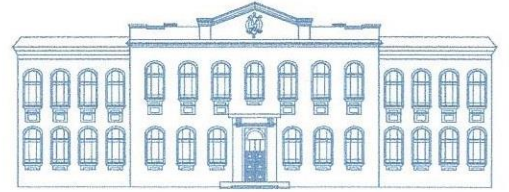

Національний університет
«Острозька академія»

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Голова Приймальної комісії
Національного університету
«Острозька академія»

 І. Д. Пасічник

«26» квітня 2024 року

ПРОГРАМА ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ

для вступників на навчання для здобуття освітнього ступеня **бакалавра**
зі спеціальності **291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації
та регіональні студії»**, освітньо-професійної програми **«Міжнародні
відносини»**

Острог – 2024

Програма вступного випробування для вступників на навчання для здобуття освітнього ступеня бакалавра зі спеціальності 291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії», освітньо-професійної програми «Міжнародні відносини», які здобули раніше такий самий або вищий ступінь (рівень) вищої освіти або здобувають його не менше одного року та виконують у повному обсязі індивідуальний навчальний план. / Укладач: д. пол. н., проф. Сидорук Т. В. Острог : НаУОА, 2024.

Програма розглянута та схвалена на засіданні кафедри міжнародних відносин (Протокол № 9 від 11 квітня 2024 року).

Завідувачка кафедри
міжнародних відносин

Тетяна СИДОРУК

Програма розглянута та схвалена на засіданні Приймальної комісії Національного університету «Острозька академія» (Протокол № 8 від 26 квітня 2024 року)

Відповідальний секретар
приймальної комісії

Марія МАТВІЙЧУК

I. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Мета вступного випробування полягає у з'ясуванні рівня теоретичних знань та практичних навичок абітурієнтів, які вступають на навчання для здобуття освітнього ступеня бакалавра зі спеціальності 291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії», освітньо-професійної програми «Міжнародні відносини», які здобули раніше такий самий або вищий ступінь (рівень) вищої освіти або здобувають його не менше одного року та виконують у повному обсязі індивідуальний навчальний план за цією або іншою спеціальністю у галузі міжнародних відносин.

Результати вступного випробування використовуватимуться під час формування рейтингового списку та конкурсного відбору вступників у межах ліцензованого обсягу.

II. ПОРЯДОК СКЛАДАННЯ ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ

Організація вступного випробування здійснюється відповідно до Положення про приймальну комісію Національного університету «Острозька академія» та Положення про організацію та проведення вступних випробувань у Національному університеті «Острозька академія» https://www.oa.edu.ua/ua/abiturijentovi/receiving_commission/polozhenya_pro_pruymalny_komisiyu

Вступне випробування проводиться з використанням комп'ютерної техніки та системи Moodle з таких дисциплін, як: «Вступ до спеціальності», «Історія міжнародних відносин».

III. ВИМОГИ ДО ЗДІБНОСТЕЙ І ПІДГОТОВЛЕНOSTІ ВСТУПНИКІВ

Для успішного засвоєння освітньо-професійної програми бакалавра абітурієнти повинні мати базову або повну вищу освіту та здібності до оволодіння знаннями, уміннями і навичками в галузі міжнародних відносин. Обов'язковою умовою є вільне володіння державною мовою.

В розрізі зазначених вище дисциплін абітурієнт повинен:

знати:

- основні поняття науки про міжнародні відносини, теоретичні підходи до дослідження міжнародної політики, принципи функціонування, головні тенденції і закономірності розвитку міжнародних відносин;

- особливості еволюції системи міжнародних відносин від стародавніх часів до сьогодення;

- тенденції розвитку міжнародних відносин та світового політичного процесу на сучасному етапі;

вміти:

- використовувати знання з теорії та історії міжнародних відносин для аналізу міжнародних процесів;
- об'єктивно аналізувати міжнародно-політичну інформацію, обробляти її з допомогою сучасних методів;
- мати навички аналізу основних тенденцій і процесів у сфері міжнародних відносин, регіональних процесів і світової політики.

IV. НАВЧАЛЬНИЙ МАТЕРІАЛ, ЯКИЙ ВІНОСИТЬСЯ НА ВСТУПНЕ ВИПРОБОВУВАННЯ ТА ЛІТЕРАТУРА ДЛЯ ПІДГОТОВКИ

ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ З ДИСЦИПЛІНИ «ВСТУП ДО СПЕЦІАЛЬНОСТІ»

1. Генеза науки про міжнародні відносини. Проблеми дефініювання міжнародних відносин. Видова структура міжнародних відносин.
2. Міжнародна політика, зовнішня політика та світовий політичний процес.
3. Основні особливості, універсальні закономірності і сучасні тенденції розвитку міжнародних відносин.
4. Типи міжнародних акторів та їх ієрархія.
5. Сутність і роль держави як учасника міжнародних відносин.
6. Недержавні учасники міжнародних відносин.
7. Сутність поняття “дипломатія”.
8. Форми і методи дипломатії.
9. Професія дипломата.
10. Теоретичні інтерпретації сучасної системи міжнародних відносин і світового порядку
11. Основні риси сучасної системи міжнародних відносин та сучасного світового порядку.
12. Зовнішня політика та міжнародне становище США в 90-ті рр. ХХ ст.
13. Зовнішньополітична стратегія США після подій 11 вересня 2001 р.
14. Зовнішня політика адміністрації Б. Обама.
15. Зовнішня політика Д. Трампа.
16. Основні дилеми формування нової Європи в постбіполярну епоху. Особливості трансформаційних процесів у країнах Центральної та Східної Європи.
17. Розширення Європейського Союзу та поглиблення інтеграції в ЄС.
18. Трансформація НАТО у постбіполярну епоху та розширення НАТО на Схід.
19. Становлення зовнішньої політики України в першій половині 90-х рр. Основні пріоритети зовнішньої політики України.
20. Європейська інтеграція України: здобутки та проблеми.
21. Еволюція відносин Україна-НАТО.
22. Східний вектор зовнішньої політики України. Проблеми відносин з Росією.

23. Міжнародне становище Росії на початку 90-х рр. ХХ ст.
24. Зовнішньополітична доктрина РФ середини-другої половини 90-х рр.
25. Зовнішня політика Росії за президентства В. Путіна - Д. Медведєва - В. Путіна. Змістовні новації у зовнішній політиці Росії останніх років.
26. Особливості двосторонніх та багатосторонніх відносин у регіоні Східної Азії.
27. Китай у сучасній світовій політиці.
28. Корейська проблема.
29. Японія у сучасних міжнародних відносинах.
30. Південна Азія у сучасних міжнародних відносинах.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Асиметрія міжнародних відносин / Під ред. Г.М. Перепелиці, О.М. Субтельного. – К., 2005.
2. Бжезінський З. Вибір: світове панування чи світове лідерство. – 2006.
3. Бжезінський З. Стратегічне бачення: Америка і криза глобальної влади. – Львів : Літопис, 2012.
4. Вступ до спеціальності «Міжнародні відносини» : навч. посіб. / Л. О. Дорош, Ю. А. Тишкун, Я. Б. Турчин. – Львів : Вид-во Львівської політехніки, 2013. – 176 с.
5. Камінський А. Вступ до міжнародних відносин. – Львів, 1995.
6. Коппель О.А., Пархомчук О.С. Міжнародні системи. Світова політика. Навчальний посібник. – К., 2001.
7. Мальський М., Мацяк М. Теорія міжнародних відносин: Підручник. – 3-тє вид., перероб. і доп. Київ: Знання, 2007. – 461 с.
8. Міжнародні системи і глобальний розвиток / підручник; кер. авт. колективу О.А.Коппель; за ред. Л.В.Губерського, В.А.Манжолі. Київ.: Видавничо-поліграфічний центр «Київський університет», 2008.
9. Роберт Каган Про рай і владу. Америка і Європа у новому світовому порядку. – Львів, 2004.
10. Теорія міжнародних відносин. Міжнародні відносини та світова політика : навч. посіб. / М. П. Требін, Л. М. Герасіна, В. Л. Погрібна та ін. ; за ред. М. П. Требіна. – Х. : Право, 2016. – 540 с.
11. Хаас Р. Розхитаний світ. Зовнішня політика Америки і криза старого ладу. – К. : Основи, 2019. – 376 с.
12. Цимбалістий В.Ф. Теорія міжнародних відносин: Навч. посіб. – Львів, 2005.
13. Чекаленко Л.Д. Зовнішня політика України. – К., 2006.
14. Шепелев М.А. Теорія міжнародних відносин. – К., 2004.
15. Шергін С.О. Політологія міжнародних відносин: навч. посіб. / С.О. Шергін. – Дипломатична академія України при МЗС України, 2013.

ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ З ДИСЦИПЛІНИ «ІСТОРІЯ МІЖНАРОДНИХ ВІДНОСИН»

1. Елементи міждержавних політичних стосунків Давнього Сходу.
2. Розвиток міжнародних відносин та зовнішньої політики у Стародавній Греції.
3. Міжнародне становище Візантії у VI – X ст.
4. Імперія Карла Великого та зовнішньополітичні вектори її політики.
5. Арабський світ у вирі зовнішньої політики в Середні віки.
6. Роль папства у міжнародних відносинах в епоху Середньовіччя.
7. Зовнішньополітична діяльність Франції у XII – XV ст.
8. Зовнішньополітична діяльність Англії у XII – XV ст.
9. Тридцятирічна війна і політична карта Європи в середині XVII ст.
10. Суперництво на Балтиці в др. половині XVII – поч. XVIII ст.
11. Боротьба американських колоній за незалежність.
12. Колоніальна політика європейських держав у XVII-XVIII ст.
13. Міжнародні відносини у Європі в епоху Наполеона 1802-1815 р. Віденський конгрес.
14. Міжнародні відносини в період Реставрації і європейських революцій 1815-1848 р.
15. Османська імперія й інтереси великих держав у першій половині XIX ст.
16. Грецьке питання і «європейський концерт» у 1821 – 1830 рр.
17. Зовнішня політика США в 1815 – 1865 рр.
18. Кримська війна 1853 –1856 рр.
19. Німеччина і Європа в 1871–1875 рр.
20. США та країни Латинської Америки 70-х рр. XIX ст. – поч. XX ст.
21. Риси та особливості європейської колоніальної експансії в 80-90-ті рр. XIX ст.
22. Європейська система союзів до 1907 р.
23. Європа на шляху до війни 1907 – 1914 рр.
24. Політичні блоки 1914 – 1918 рр.
25. Паризька мирна конференція. Версальський мирний договір 1919 р.
26. Створення і початковий період діяльності Ліги націй.
27. Вашингтонська конференція 1921-1922 р. та її результати
28. Загострення німецької проблеми. Рурська криза. План Дауеса.
29. Панамериканські конференції 20-х рр. XX ст.
30. Проблеми європейської безпеки і роззброєння. Конференція в Локарно 1925 р.
31. Західні держави і Радянський Союз у 20-і рр.: початковий етап мирного співіснування.
32. Міжнародні відносини на початковому етапі II Світової війни (вересень 1939-червень 1941 рр.).
33. Зовнішня політика країн світу та початки антифашистського співробітництва (червень 1941-1942 рр.).

34. Врегулювання міжнародних відносин 1943 - 1945 рр.
35. Геополітичні доктрини США та СРСР після II Світової війни.
36. Дві Німеччини в системі міжнародних відносин повоєнного часу.
37. Створення НАТО та ОВД та становлення блокового протистояння.
38. Країни Латинської Америки в системі міжнародних відносин повоєнного часу.
39. Країни азійсько-тихоокеанського регіону в міжнародних відносинах повоєнного часу. Бандунгська конференція.
40. Створення і початок діяльності ООН.
41. Епоха міжнародних конфліктів 1957 – 1962 рр.
42. Становлення політики розрядки 1962 – 1968 рр.
43. «Нова східна політика» ФРН.
44. Криза політики розрядки 1976-1980 рр.
45. Проблеми європейської інтеграції.
46. Проблеми міжнародних відносин та зовнішньої політики на Близькому та Середньому Сході в кін. ХХ ст.
47. Завершення «холодної війни». Перехід від конфронтації до співробітництва.
48. Дезінтеграція СРСР та створення СНД.
49. Трансформація та розширення НАТО в 80-90 рр. ХХ ст.
50. Об'єднання Німеччини.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Бжезінський З. Стратегічне бачення: Америка і криза глобальної влади. – Львів : Літопис, 2012.
2. Брусиловська О.І. Історія міжнародних відносин (сер. III тис. до н.е. – сер. XVII ст. н.е.): навч.-метод. посібн. для студ. ОНУ ім. І.І. Мечникова / О.І. Брусиловська, І.М. Коваль. Одеськ. нац. ун-т ім. І.І. Мечникова, 2013.
3. Дипломатія сучасної України: Енцикл. довід. К., 1997.
4. Дюррозель Ж.-Б. Історія дипломатії від 1919 року до наших днів. К., 1995.
5. Коппель О. А., Пархомчук О. С. Міжнародні системи. Світова політика. К., 2001.
6. Кучик О., Мацяк М. Міжнародні відносини і світова політика. Методичні вказівки та рекомендації до академічного курсу. Львів, 2005. 29 с.
7. Мартиненко А.К., Мартиненко Б.А. Міжнародні відносини 1945 – 1975 років: Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів. К.: Видавництво Ліра&К, 2007.
8. Марущак М.Й. Історія міжнародних відносин ХХ сторіччя. Вінниця: НОВА КНИГА, 2008.
9. Міжнародні відносини та зовнішня політика (1945-70-ті роки): Підруч. / В. А. Манжола та ін. К., 1999.
10. Міжнародні відносини та зовнішня політика (1980 – 2000 роки): Підручник / Л. Ф. Гайдуков, В. Г. Кремень, Л. В. Губерський та ін. К., 2001.

11. Політичне життя. – Вінниця: Донецький національний університет. Вип.1-4, 2016; Вип. 1-2, 2017; Вип.1-4, 2018; Вип.1-4, 2019; Вип.1. 2020.

V. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ, СТРУКТУРА ОЦІНКИ ТА ПОРЯДОК ОЦІНЮВАННЯ ПІДГОТОВЛЕНОСТІ ВСТУПНИКІВ

Вступне випробування для вступників, які вступають на навчання для здобуття освітнього ступеня бакалавра зі спеціальності 291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії», освітньо-професійної програми «Міжнародні відносини», які здобули раніше такий самий або вищий ступінь (рівень) вищої освіти або здобувають його не менше одного року та виконують у повному обсязі індивідуальний навчальний план за цією або іншою спеціальністю, проводиться з використанням комп'ютерної техніки та інформаційної системи Moodle.

Бал вступного випробування визначається як сума балів, одержаних за вирішення 50 тестових завдань. Правильна відповідь на одне тестове завдання оцінюється в 1 бал, неправильна – 0 балів.

Загальна оцінка за виконання вступного випробування виставляється системою Moodle за 12-бальною шкалою за заданою формулою, після чого автоматично переводиться у 200-бальну шкалу відповідно до таблиці 1.

Таблиця 1.

**Переведення бала за виконання завдань вступного випробування,
обрахованого за 12-бальною шкалою, в шкалу 100-200 балів**

1	100
1,1	100
1,2	100
1,3	100
1,4	100
1,5	100
1,6	100
1,7	100
1,8	100
1,9	100
2	100
2,1	101
2,2	102
2,3	103
2,4	104
2,5	105
2,6	106
2,7	107
2,8	108
2,9	109
3	110
3,1	111
3,2	112
3,3	113
3,4	114
3,5	115
3,6	116
3,7	117
3,8	118
3,9	119

4	120
4,1	121
4,2	122
4,3	123
4,4	124
4,5	125
4,6	126
4,7	127
4,8	128
4,9	129
5	130
5,1	131
5,2	132
5,3	133
5,4	134
5,5	135
5,6	136
5,7	137
5,8	138
5,9	139
6	140
6,1	141
6,2	142
6,3	143
6,4	144
6,5	145
6,6	146
6,7	147
6,8	148
6,9	149
7	150
7,1	151
7,2	152
7,3	153
7,4	154
7,5	155
7,6	156
7,7	157
7,8	158
7,9	159

8	160
8,1	161
8,2	162
8,3	163
8,4	164
8,5	165
8,6	166
8,7	167
8,8	168
8,9	169
9	170
9,1	171
9,2	172
9,3	173
9,4	174
9,5	175
9,6	176
9,7	177
9,8	178
9,9	179
10	180
10,1	181
10,2	182
10,3	183
10,4	184
10,5	185
10,6	186
10,7	187
10,8	188
10,9	189
11	190
11,1	191
11,2	192
11,3	193
11,4	194
11,5	195
11,6	196
11,7	197
11,8	198
11,9	199
12	200

Вступник допускається до участі у конкурсі, якщо оцінка за виконання завдань вступного випробування складає 100 балів і більше за 200-бальною шкалою оцінювання.

Якщо результат складання вступного випробування вступника становить менше 100 балів, то він не допускається до участі у конкурсному відборі.

VI. ПОЛІТИКА ДОБРОЧЕСНОСТІ

Кожен абітурієнт під час складання вступного випробування повинен дотримуватися моральних норм, правил етичної поведінки та принципів академічної доброчесності, а саме:

- самостійно виконувати завдання;
- не принижувати будь-яким чином гідність інших абітурієнтів, учасників освітнього процесу, запобігати таким діям з боку інших осіб;
- дотримуватися правил ділового етикету в поведінці та норм культури спілкування у комунікації з абітурієнтами, здобувачами вищої освіти, викладачами та співробітниками НаУОА;
- не використовувати телефон або гаджети під час проведення вступного випробування;
- не використовувати службові або родинні зв'язки для отримання нечесної переваги.

Не вдаватися до кроків, що можуть нечесно покращити Ваші результати чи погіршити/покращити результати інших вступників.

Не публікувати відповіді на питання, що використовуються у рамках вступного випробування для оцінювання знань вступників.